

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (ensimmäinen jaosto)

28 päivänä syyskuuta 2016*

Kumoamiskanne — Kasvinsuojeluaineet — Tehoaine sulfoksaflori —
Sisällyttäminen täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 540/2011 liitteeseen — Toimi ei koske kantajaa
suoraan — Tutkimatta jättäminen

Asiassa T-600/15,

Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), kotipaikka Bryssel (Belgia),

Bee Life European Beekeeping Coordination (Bee Life), kotipaikka Louvain-la-Neuve (Belgia), ja

Unione nazionale associazioni apicoltori italiani (Unaapi), kotipaikka Castel San Pietro Terme (Italia),

edustajinaan asianajajat B. Kloostra ja A. van den Biesen,

kantajina,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinaan L. Pignataro-Nolin, G. von Rintelen ja P. Ondrůšek,

vastaajana,

jossa on kyse SEUT 263 artiklaan perustuvasta kanteesta, jossa vaaditaan kumoamaan 27.7.2015 annettu komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/1295 tehoaineen sulfoksaflori hyväksymisestä kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 mukaisesti ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 540/2011 liitteen muuttamisesta (EUVL 2015, L 199, s. 8),

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimittuaan päätösneuvottelussa kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Kanninen sekä tuomarit I. Pelikánová (esittelevä tuomari) ja L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín,

kirjaaja: E. Coulon,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

määräyksen

Asian tausta

- 1 Irlanti otti 1.9.2011 vastaan kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta 21.10.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1107/2009 (EUVL 2009, L 309, s. 1) 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti hakemuksen tehoaineen sulfoksaflori hyväksymisestä.
- 2 Irlanti toimitti 23.11.2012 Euroopan komissiolle arviointikertomuksen luonnoksen, jossa oli tarkoitus arvioida, voiko kyseinen tehoaine täyttää asetuksen N:o 1107/2009 4 artiklassa säädetyt hyväksymiskriteerit.
- 3 Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) pyysi asetuksen N:o 1107/2009 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti kyseisen hyväksymisen hakijaa toimittamaan lisätietoja. Irlannin näistä lisätiedoista tekemä arviointi toimitettiin EFSA:lle päivitetyn arviointikertomuksen luonnoksena tammikuussa 2014.
- 4 EFSA julkaisi 12.5.2014 päätelmänsä vertaisarvioinnista, joka koski torjunta-aineena käytettävään tehoaineeseen sulfoksaflori liittyviä riskejä, asetuksen N:o 1107/2009 mukaisesti. EFSA julkaisi päätelmistä uuden version 11.3.2015.
- 5 Komissio esitti 11.12.2014 pysyvälle kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomitealle tehoainetta sulfoksaflori koskevan tarkastelukertomuksen ja ehdotuksen asetukseksi mainitun tehoaineen hyväksymisestä.
- 6 Komissio antoi 27.7.2015 täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1295 tehoaineen sulfoksaflori hyväksymisestä kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1107/2009 mukaisesti ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 540/2011 liitteen muuttamisesta (EUVL 2015, L 199, s. 8; jäljempänä riidanalainen toimi).

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

- 7 Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 22.10.2015 jättämällään kannekirjelmällä kantajat Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), Bee Life European Beekeeping Coordination (Bee Life) ja Unione nazionale associazioni apicoltori italiani (Unaapi) nostivat nyt kyseessä olevan kanteen.
- 8 Komissio esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.1.2016 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla oikeudenkäyntiväitteen unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 130 artiklan nojalla. Kantajat toimittivat huomautuksensa oikeudenkäyntiväitteestä 11.3.2016.
- 9 European Crop Protection Association (ECPA) pyysi 31.3.2016 ja Dow AgroSciences Ltd ja Dow AgroSciences Iberica SA pyysivät 5.4.2016 unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon jättämillään asiakirjoilla saada osallistua tähän asiaan väliintulijoina tukeakseen komission vaatimuksia.
- 10 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
  - jättää kanteen tutkimatta
  - velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 11 Kantajat vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

- kumoaa riidanalaisen toimen
- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

- 12 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 130 artiklan 1 kohdan mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi vastaajan sitä pyytäessä ratkaista pääasian käsittelyä aloittamatta, onko kanne jätettävä tutkimatta toimivallan puuttumisen vuoksi tai muusta syystä.
- 13 Työjärjestyksen 130 artiklan 7 kohdan mukaan unionin yleinen tuomioistuin ratkaisee tällaisen hakemuksen mahdollisimman nopeasti tai, jos se on erityisestä syystä aiheellista, lykkää sen ratkaistavaksi pääasian yhteydessä.
- 14 Nyt kyseessä olevassa tapauksessa unionin yleinen tuomioistuin katsoo saaneensa asiakirja-aineistosta riittävät tiedot ja päättää asian käsittelyä jatkamatta ratkaista asian.

Kantajien asiavaltuus

- 15 Komission mukaan kantajilta puuttuu asiavaltuus eri näkökulmista tarkasteltuna. Se väittää yhtäältä, ettei riidanalainen toimi koske kantajia suoraan, ja toisaalta, ettei se koske niitä erikseen ja että se edellyttää täytäntöönpanotoimenpiteitä.
- 16 SEUT 263 artiklan neljännen kohdan mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi ensimmäisessä tai toisessa kohdassa määräytyin edellytyksin nostaa kanteen hänelle osoitetusta toimesta tai toimesta, joka koskee häntä suoraan ja erikseen, sekä sääntelytoimesta, joka koskee häntä suoraan ja joka ei edellytä täytäntöönpanotoimenpiteitä.
- 17 On selvää, ettei riidanalaisista toimea ole osoitettu kantajille. Niinpä kantajilla voi olla asiavaltuus vain toisen tai kolmannen SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetun tilanteen perusteella. Näiden kahden tilanteen edellytyksenä on, että riidanalainen toimi koskee kantajia suoraan, joten tämä edellytys on tutkittava ensiksi.
- 18 Siltä osin kuin kyse on edellytyksestä, jonka mukaan riitautettu toimi koskee yksityistä suoraan, vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan edellytetään ensinnäkin, että sillä on välittömiä vaikutuksia yksityisen oikeusasemaan, ja toiseksi, ettei se jätä niille, joille se on osoitettu ja joiden tehtävänä on sen toimeenpano, ollenkaan harkintavaltaa, jolloin toimeenpano on täysin automaattista ja perustuu yksinomaan unionin lainsäädäntöön eikä edellytä välissä olevien sääntöjen soveltamista (tuomio 5.5.1998, Dreyfus v. komissio, C-386/96 P, EU:C:1998:193, 43 kohta; tuomio 29.6.2004, Front national v. parlamentti, C-486/01 P, EU:C:2004:394, 34 kohta ja tuomio 10.9.2009, komissio v. Ente per le Ville vesuviane ja Ente per le Ville vesuviane v. komissio, C-445/07 P ja C-455/07 P, EU:C:2009:529, 45 kohta).
- 19 Lisäksi on huomattava, että vaikka pitääkin paikkansa, kuten kantajat toteavat, ettei SEUT 263 artiklan neljäs kohta ole kopio aiemmasta EY 230 artiklan neljännessä kohdasta, on kuitenkin niin, ettei SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa asetettua edellytystä, jonka mukaan riitautettu toimi koskee yksityistä suoraan, ole muutettu, joten edellä 18 kohdassa mainittua oikeuskäytäntöä sovelletaan myös nyt käsiteltävässä asiassa (ks. vastaavasti määräys 9.7.2013, Regione Puglia v. komissio, C-586/11 P, ei julkaistu, EU:C:2013:459, 31 kohta; määräys 15.6.2011, Ax v. neuvosto, T-259/10, ei julkaistu, EU:T:2011:274, 21 kohta ja määräys 12.10.2011, GS v. parlamentti ja neuvosto, T-149/11, ei julkaistu, EU:T:2011:590, 19 kohta).

- 20 Tässä yhteydessä komissio väittää ensinnäkin, että nyt käsiteltävässä asiassa sovellettavalla sääntelykehyksellä perustettu järjestelmä sulkee pois sen, että riidanalainen toimi voisi koskea kantajia suoraan. Se väittää erityisesti, että jäsenvaltioiden toiminta hyväksymismenettelyssä ei ole automaattista; niillä on päinvastoin huomattavaa harkintavaltaa ja liikkumavaraa erityisesti siltä osin kuin kyse on monitahoisesta teknisestä arvioinnista ja niiden hyväksymisedellytysten määrittämisestä, jotka ovat ominaisia niiden alueella vallitsevalle tilanteelle ja alueella, johon ne kuuluvat.
- 21 Toiseksi komissio toteaa, että vaikka jäsenvaltio myöntäisi tulevaisuudessa luvan sulfoksafloria sisältävälle kasvinsuojeluaineelle, tällaisen luvan mahdolliset vaikutukset kantajien asemaan olisivat luonteeltaan vain tosiasiallisia, eikä kantajien oikeuksiin ja velvollisuuksiin ja siis niiden oikeusasemaan kohdistuisi mitään vaikutuksia.
- 22 Kantajat väittävät ensinnäkin, että tehoaineen sulfoksaflori hyväksymisestä riidanalaisella asetuksella aiheutuu välittömiä oikeusvaikutuksia.
- 23 Kantajat väittävät toiseksi, että unionin tuomioistuinten oikeuskäytännöstä ilmenee, että toimen on katsottava koskevan yksityisiä suoraan paitsi silloin, jos toimi vaikuttaa välittömästi heidän oikeusasemaansa, myös silloin, kun se vaikuttaa välittömästi heidän tosiasialliseen asemaansa.
- 24 Riidanalaisella toimella on tarkoitus hyväksyä tietyin edellytyksin tehoaine sulfoksaflori kasvinsuojeluaineiden ainesosana asetuksen N:o 1107/2009 perusteella ja sisällyttää tämä aine Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1107/2009 täytäntöönpanosta hyväksytyjen tehoaineiden luettelon osalta 25.5.2011 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 540/2011 (EUVL 2011, L 153, s. 1) liitteeseen.
- 25 Sulfoksaflorin hyväksymisen ja sen hyväksytyjen tehoaineiden luetteloon sisällyttämisen oikeudellisenä seurauksena on se, että jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus sallia, mikäli ne noudattavat asetuksen N:o 1107/2009 29 artiklassa säädettyjä lisäedellytyksiä, sulfoksafloria sisältävien kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattaminen, jos tällainen hakemus esitetään.
- 26 Riidanalaisella toimella siis on edellä 18 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettuja välittömiä vaikutuksia juuri jäsenvaltioiden oikeusasemaan sekä niiden oikeusasemaan, jotka mahdollisesti hakevat lupaa sulfoksafloria sisältävien kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamiseen.
- 27 Mikään kantajien esittämistä argumenteista ei myöskään voi kyseenalaistaa päätelmää, jonka mukaan riidanalaisella toimella ei ole tarkoitus antaa oikeuksia tai asettaa velvollisuuksia muille kuin jäsenvaltioille ja markkinoille saattamista koskevien lupien mahdollisille hakijoille eikä sillä myöskään ole tällaista seurausta.

Argumentit, jotka koskevat omaisuudensuojaa ja oikeutta harjoittaa elinkeinoa

- 28 Kantajat väittävät, että tehoaineen sulfoksaflori hyväksymisellä riidanalaisella asetuksella on välittömiä oikeusvaikutuksia Unaapin jäseniin, koska siinä määritetään lopullisesti esimerkiksi riskeille altistumisen hyväksyttävät tasot ja riskienhallintaa koskevat edellytykset. Kantajien mielestä on siis niin, että kun otetaan huomioon sulfoksaflorin haitallinen vaikutus mehiläisiin, sen hyväksyminen merkitsee uhkaa mehiläishoitajien harjoittamalle tuotantotoiminnalle, joten sillä on oikeusvaikutuksia heidän omaisuudensuojaansa ja heidän oikeuteensa harjoittaa elinkeinoa.
- 29 Tässä yhteydessä asiakirja-aineistosta ilmenee, että Unaapi on italialaisten mehiläishoitajien yhdistys, jonka tavoitteena on kaikessa mielessä edistää ja suojata italialaista mehiläishoitoa sekä kohottaa sen arvoa tukemalla, koordinoimalla ja edustamalla sen jäseninä olevia mehiläishoitajia ja mehiläishoitoyhdistyksiä. Erityisesti Unaapi edustaa mehiläishoitajien etuja kansallisen ja kansainvälisen tason toimielimissä ja viranomaisissa.

- 30 Tässä asiayhteydessä on muistutettava, että Unaapin kaltaisten jäseniään edustavien yhteenliittymien nostamat kanteet voidaan oikeuskäytännön mukaan ottaa tutkittaviksi muun muassa silloin, kun yhteenliittymät edustavat sellaisten jäsentensä etuja, joilla olisi asiavaltuus (ks. vastaavasti määräys 30.9.1997, *Federolio v. komissio*, T-122/96, EU:T:1997:142, 61 kohta; määräys 28.6.2005, *FederDoc ym. v. komissio*, T-170/04, EU:T:2005:257, 49 kohta ja tuomio 18.3.2010, *Forum 187 v. komissio*, T-189/08, EU:T:2010:99, 58 kohta). Nyt käsiteltävässä asiassa on siis selvitettävä, koskeeko riidanalainen toimi Unaapin jäseniä suoraan.
- 31 Lisäksi siltä osin kuin kyse on väitetyistä oikeusvaikutuksista Unaapin jäsenillä oleviin omaisuudensuojaan ja elinkeinon harjoittamista koskevaan oikeuteen, kantajat vetoavat siihen, että sulfoksaflorin hyväksyminen merkitsisi uhkaa heidän tuotantotoiminnalleen.
- 32 Tästä on riittävää todeta yhtäältä, että vaikka sulfoksafloria sisältävien kasvinsuojeluaineiden käyttö voisikin todella vaarantaa Unaapin jäsenten elinkeinotoiminnan, tällaiset taloudelliset seuraukset eivät kohdistuisi heidän oikeusasemaansa vaan ainoastaan heidän tosiasialliseen asemaansa (ks. vastaavasti tuomio 27.6.2000, *Salamander ym. v. parlamentti ja neuvosto*, T-172/98 ja T-175/98–T-177/98, EU:T:2000:168, 62 kohta ja määräys 11.7.2005, *Bonino ym. v. parlamentti ja neuvosto*, T-40/04, EU:T:2005:279, 56 kohta).
- 33 Toisaalta on muistutettava, että tällainen väitetty uhka edellyttää vielä sitä, että jäsenvaltio sallii sulfoksafloria sisältävän kasvinsuojeluaineen. Kuten komissio on perustellusti korostanut, tällaisen luvan myöntäminen ei kuitenkaan ole automaattinen seuraus sulfoksaflorin hyväksymisestä. Jäsenvaltioilla nimittäin on asetuksen N:o 1107/2009 29 artiklassa säädettyjen lupaedellytysten tutkimuksen yhteydessä huomattavaa harkintavaltaa ja liikkumavaraa. Lisäksi täytäntöönpanoasetuksen N:o 540/2011 liitteen, sellaisena kuin se on muutettuna riidanalaisella toimella, kohta ”Erityiset säännökset” sisältää lisä- ja erityiskriteerejä, joita lupahakemusta käsittelevän jäsenvaltion on arvioitava. Kuten komissio on todennut, mehiläisille aiheutuva riski riippuu erityisen aineen käyttöedellytyksistä, jotka määritellään jäsenvaltioiden myöntämissä luvissa. Niinpä riidanalaisen toimen vaikutusta Unaapin jäsenten omaisuudensuojaan ja elinkeinotoimintaan ei missään tapauksessa voida pitää välittömänä, vaikka sitä pidettäisiinkin oikeudellisena.
- 34 Tästä samasta syystä on myös hylättävä kantajien argumentit, joissa väitetään, että muun muassa valtioneutukia koskevassa oikeuskäytännössä on otettu huomioon välittömänä vaikutuksena puhtaasti tosiasiallinen vaikutus.
- 35 Samat näkökohdat pätevät siltä osin kuin kyse on riskeille altistumisen hyväksyttävistä tasoista ja riskienhallintaedellytyksistä, joista kantajat väittävät, että ne määritetään riidanalaisella toimella lopullisesti. On nimittäin niin, että vaikka nämä tasot ja edellytykset voisivatkin tosiasiasa vaarantaa Unaapin jäsenten elinkeinotoiminnan ja heille kuuluvat mehiläispesät, niillä voi konkreettisesti olla tällaisia vaikutuksia vain siinä epävarmassa tilanteessa, että jäsenvaltiot sallivat sulfoksafloria sisältäviä kasvinsuojeluaineita.
- 36 Niinpä Unaapin jäsenet eivät voi tukeutua väittämiinsä omaisuudensuojansa ja elinkeinon harjoittamista koskevan oikeutensa loukkauksiin todetakseen, että riidanalainen toimi koskee heitä suoraan.

Argumentit, jotka koskevat vaikutuksia PAN Europan ja Bee Lifen toteuttaman kampanjan tavoitteisiin

- 37 Kantajat väittävät, että riidanalaisella toimella on välitön vaikutus PAN Europan ja Bee Lifen toteuttaman eurooppalaisen kampanjan, jolla pyritään suojaamaan mehiläisiä sulfoksaflorin kaltaisilta haitallisilta hyönteismyrkyiltä, tavoitteisiin, minkä takia se vaikuttaa välittömästi kyseisiin kantajiin.

- 38 Tässä yhteydessä kannekirjelmästä ilmenee ensinnäkin, että PAN Europe on paneurooppalainen ympäristönsuojelujärjestö, joka toimii 24 maassa, joista 21 on unionin jäseniä. Järjestön sääntöjen mukaan sillä on muun muassa tavoitteena edistää toimintaa, jolla pyritään vähentämään ja jopa lopettamaan torjunta-aineiden käyttö. Asiakirja-aineistosta ilmenee samoin, että Bee Life on ympäristönsuojelujärjestö. Niinpä sen sääntöjen mukaan sillä on muun muassa tavoitteena paljastaa ja ratkaista pölyttäjähönteisiä ja erityisesti tarhamehiläisiä koskevia ympäristöongelmia ja työskennellä paremman ympäristönsuojelun ja erityisesti sellaisen maatalouden hyväksi, joka on sopusoinnussa pölyttäjien hyvinvoinnin ja biodiversiteetin kanssa.
- 39 Lisäksi on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan PAN Europen ja Bee Lifen kaltaisten ympäristönsuojelujärjestöjen on voitava saada tehokasta oikeussuojaa niille unionin oikeusjärjestyksen mukaan kuuluville oikeuksille; oikeudella tällaiseen suojaan ei kuitenkaan voida kyseenalaistaa SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa kaikille henkilöille – niin luonnollisille henkilöille kuin oikeushenkilöillekin – asetettuja edellytyksiä (ks. määräys 24.9.2009, *Municipio de Gondomar v. komissio*, C-501/08 P, ei julkaistu, EU:C:2009:580, 38 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja määräys 13.3.2015, *European Coalition to End Animal Experiments v. ECHA*, T-673/13, EU:T:2015:167, 63 kohta).
- 40 Nyt käsiteltävässä asiassa on yhtäältä riittävää todeta, ettei riidanalainen toimi vaikuta PAN Europen ja Bee Lifen oikeuteen toteuttaa kampanjoita minkä tahansa valitsemansa ympäristötavoitteen ajamiseen ja että ympäristönsuojelujärjestöillä ei ole unionin oikeusjärjestyksessä mitään oikeutta siihen, ettei unionin toimilla vaikuteta niiden kampanjoiden tavoitteisiin. Niinpä siltä osin kuin riidanalainen toimi vaikuttaisi PAN Europen ja Bee Lifen toteuttaman kampanjan tavoitteeseen, kyseessä olisi joka tapauksessa vain tosiasiallinen eikä oikeudellinen vaikutus.
- 41 Toisaalta on huomattava, että – kuten edellä on todettu – sulfoksafloria sisältävien kasvisuojeluaineiden tosiasiallinen käyttö riippuu siitä epävarmasta tilanteesta, että jäsenvaltiot sallivat tällaiset aineet, joten riidanalaisen toimen mahdolliset vaikutukset PAN Europen ja Bee Lifen kampanjan tavoitteisiin olisivat vain välillisiä.
- 42 Niinpä PAN Europe ja Bee Life eivät voi tukeutua väitteeseen, jonka mukaan riidanalainen toimi vaikuttaa niiden toteuttamaan kampanjaan, todetakseen, että mainittu toimi koskee niitä suoraan.

Argumentit, jotka koskevat osallistumista päätöksentekoprosessiin

- 43 Kantajat väittävät, että Bee Lifella on asiavaltuus, koska se osallistuu päätöksentekoprosessiin. Bee Life nimittäin on esittänyt asetuksen N:o 1107/2009 12 artiklan nojalla kirjallisia huomautuksia sulfoksafloria koskevan arviointikertomuksen luonnoksesta.
- 44 Tässä yhteydessä on riittävää todeta, että joissakin tapauksissa tosin se, että kantaja on osallistunut riidanalaisen toimen antamista edeltäneeseen hallintomenettelyyn, on mahdollistanut yhdessä muiden olosuhteiden kanssa sen, että toimen on katsottu koskeneen SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla kantajaa erikseen (ks. vastaavasti tuomio 19.5.1994, *Air France v. komissio*, T-2/93, EU:T:1994:55, 44 ja 47 kohta ja tuomio 6.7.1995, *AITEC ym. v. komissio*, T-447/93–T-449/93, EU:T:1995:130, 36 kohta). Tällainen osallistuminen ei sitä vastoin mahdollista päätelmää, jonka mukaan kyseessä oleva toimi koskee kantajaa suoraan.
- 45 Niinpä Bee Life ei voi tukeutua siihen, että se on jättänyt kirjallisia huomautuksia sulfoksafloria koskevan arviointikertomuksen luonnoksesta, todetakseen, että riidanalainen toimi koskee sitä suoraan.

Euroopan unionin perusoikeuskirjaa koskevat argumentit

- 46 Kantajat väittävät, että edellytyksen, jonka mukaan toimi koskee kantajaa suoraan, tulkitsemiseksi on otettava huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jolla on SEU 6 artiklan 1 kohdan nojalla sama oikeudellinen arvo kuin unionin perussopimuksilla, 37 artiklassa vahvistettu kantajien oikeus ympäristönsuojeluun ja perusoikeuskirjan 47 artiklassa vahvistettu kantajien oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan, minkä olisi kantajien mielestä johdettava SEUT 263 artiklan neljännen kohdan sellaiseen tulkintaan, joka antaa kantajille mahdollisuuden nostaa kumoamiskanne unionin tuomioistuimissa ympäristön alalla. Kantajien mielestä unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että unionin oikeuteen otettujen ylemmäntasoisien yleisten periaatteiden soveltaminen voi joissakin tapauksissa johtaa tutkittavaksi ottamisen perusteiden laajempaan tulkintaan.
- 47 Tässä yhteydessä on riittävää todeta siltä osin kuin kantajat vetoavat perusoikeuskirjan 37 artiklaan, että tämä artikla sisältää vain periaatteen unionilla olevasta yleisestä velvollisuudesta tavoitteissa, joihin sen on pyrittävä politiikkojensa yhteydessä, eikä kanneoikeutta unionin tuomioistuimissa ympäristön alalla.
- 48 Perusoikeuskirjassa nimittäin erotetaan toisistaan periaatteet ja oikeudet, kuten esimerkiksi sen 51 artiklan 1 kohdan toisesta virkkeestä ja sen 52 artiklan 2 ja 5 kohdasta ilmenee. Perusoikeuskirjan selityksissä (EUVL 2007, C 303, s. 17), jotka perusoikeuskirjan 52 artiklan 7 kohdan mukaan ”unionin – – tuomioistuimet ottavat asianmukaisesti huomioon”, täsmennetään sitä paitsi perusoikeuskirjan 52 artiklan 5 kohdasta, että periaatteita voidaan panna täytäntöön lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävien säädösten tai täytäntöönpanosäädösten avulla, joita unioni hyväksyy toimivaltansa mukaisesti ja jäsenvaltiot ainoastaan silloin, kun ne panevat täytäntöön unionin lainsäädäntöä, joten periaatteista tulee tuomioistuinten kannalta merkittäviä ainoastaan silloin, kun kyseisiä säädöksiä tulkitaan tai tarkistetaan, mutta niiden perusteella ei voida vaatia positiivista toimintaa unionin toimielimiltä tai jäsenvaltioiden viranomaisilta, mikä vastaa sekä unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä että jäsenvaltioiden perustuslaillisten järjestelmien noudattamaa lähestymistapaa ”periaatteisiin”. Tässä yhteydessä kyseisissä selityksissä viitataan esimerkiksi perusoikeuskirjan 37 artiklaan.
- 49 Lisäksi perusoikeuskirjan 47 artiklan osalta vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että kyseisen määräyksen tarkoituksena ei ole muuttaa perussopimuksissa määrättyä tuomioistuinvalvontaa koskevaa järjestelmää eikä etenäkään niitä sääntöjä, jotka koskevat unionin tuomioistuimissa suoraan nostettujen kanteiden tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä, kuten myös ilmenee kyseiseen 47 artiklaan liittyvistä selityksistä, jotka on SEU 6 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ja perusoikeuskirjan 52 artiklan 7 kohdan mukaan otettava huomioon perusoikeuskirjaa tulkittaessa (ks. vastaavasti tuomio 22.1.2013, Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, 42 kohta; tuomio 18.7.2013, Alemo-Herron ym., C-426/11, EU:C:2013:521, 32 kohta ja tuomio 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami ym. v. parlamentti ja neuvosto, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 97 kohta).
- 50 SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa määrättyjä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä on siis tulkittava tehokasta oikeussuojaa koskevan perusoikeuden valossa tämän kuitenkin johtamatta kyseisten EUT-sopimuksessa nimenomaisesti määrättyjen edellytysten sivuuttamiseen (ks. vastaavasti tuomio 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami ym. v. parlamentti ja neuvosto, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 98 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 51 Kuten kantajat toteavat, pitää tosin paikkansa, etteivät kantajat ole väittäneet, että perusoikeuskirjan 47 artiklaa olisi sovellettava SEUT 263 artiklan neljännen kohdan sijasta vaan että tätä viimeksi mainittua määräystä ja erityisesti kriteeriä, jonka mukaan toimi koskee kantajaa suoraan, olisi tulkittava vähemmän tiukasti ja ensin mainitun määräyksen mukaisesti. Perusoikeuskirjan 47 artiklassa annettu tae ei kuitenkaan näytä laajemmalta kuin unionin oikeudessa jo annetut takeet, sellaisina kuin ne vahvistetaan muun muassa edellä 18 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä. Kantajatkään sitä paitsi eivät ole tällaista väittäneet.

52 Tästä seuraa, että kantajat eivät voi vedota perusoikeuskirjan 37 ja 47 artiklaan asettaakseen kyseenalaiseksi SEUT 263 artiklan neljännen kohdan ja muun muassa sen kriteerin tulkinnan, jonka mukaan toimi koskee kantajaa suoraan, sellaisena kuin se ilmenee unionin tuomioistuinten vakiintuneesta oikeuskäytännöstä.

Århusin yleissopimusta koskevat argumentit

53 Kantajien mielestä unionin yleisen tuomioistuimen olisi tulkittava SEUT 263 artiklan neljättä kohtaa tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE) yleissopimuksen, joka allekirjoitettiin Århusissa (Tanska) 25.6.1998 ja hyväksyttiin Euroopan yhteisön puolesta 17.2.2005 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2005/370/EY (EUVL 2005, L 124, s. 1; jäljempänä Århusin yleissopimus), valossa.

54 Kantajat vetoavat erityisesti Århusin yleissopimuksen 9 artiklan 3 kappaleeseen, jonka mukaan ”kuin sopimuspuoli varmistaa, että yleisöön kuuluvilla, jotka täyttävät mahdolliset kansallisessa lainsäädännössä asetetut vaatimukset, on – – mahdollisuus turvautua hallinnollisiin tai tuomioistuinmenettelyihin yksityishenkilöiden ja viranomaisen sellaista toimien tai laiminlyöntien tutkimiseksi uudelleen, jotka ovat sopimuspuolen kansallisen ympäristölainsäädännön säännösten kanssa ristiriidassa”. Kantajat päättelevät tästä määräyksestä, että SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa asetettua edellytystä, jonka mukaan toimi koskee kantajaa suoraan, olisi tulkittava siten, että yleisölle ja ympäristönsuojelujärjestöille varmistetaan tehokas oikeussuoja sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeus ympäristöasioissa.

55 Tässä yhteydessä on ensinnäkin palautettava mieleen, että SEUT 216 artiklan 2 kohdan nojalla unionin tekemät kansainväliset sopimukset sitovat unionin toimielimiä ja ovat näin ollen ensisijaisia unionin johdetun oikeuden toimiin nähden (tuomio 3.6.2008, Intertanko ym., C-308/06, EU:C:2008:312, 42 kohta; tuomio 13.1.2015, neuvosto ym. v. Vereniging Milieudéfensie ja Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 52 kohta ja tuomio 13.1.2015, neuvosto ja komissio v. Stichting Natuur en Milieu ja Pesticide Action Network Europe, C-404/12 P ja C-405/12 P, EU:C:2015:5, 44 kohta).

56 Tästä seuraa, että unionin tekemät kansainväliset sopimukset, kuten Århusin yleissopimus, eivät ole ensisijaisia unionin primaarioikeuteen nähden, joten poikkeamista SEUT 263 artiklan neljännessä kohdasta kyseisen yleissopimuksen nojalla ei voida hyväksyä.

57 Toiseksi unionin tuomioistuimen vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että yksityiset voivat vedota suoraan kansainvälisen sopimuksen, jonka sopimuspuoli unioni on, määräyksiin ainoastaan, jos yhtäältä kyseisen sopimuksen luonne ja rakenne eivät ole sen esteenä ja jos toisaalta kyseiset määräykset ovat sisällöltään ehdottomia ja riittävän täsmällisiä (ks. tuomio 14.12.2000, Dior ym., C-300/98 ja C-392/98, EU:C:2000:688, 42 kohta ja tuomio 13.1.2015, neuvosto ym. v. Vereniging Milieudéfensie ja Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 54 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

58 Unionin tuomioistuin on jo todennut, ettei Århusin yleissopimuksen 9 artiklan 3 kappale sisällä yhtään ehdotonta ja riittävän täsmällistä velvoitetta, joka koskisi välittömästi yksityisten oikeusasemaa, eikä se tästä syystä täytä kyseisiä edellytyksiä. On nimittäin niin, että koska kyseisessä 9 artiklan 3 kappaleessa määrättyjä oikeuksia on ainoastaan ”yleisöön kuuluvilla, jotka täyttävät mahdolliset kansallisessa lainsäädännössä asetetut vaatimukset”, tämän määräyksen täytäntöönpano ja oikeusvaikutukset edellyttävät muita toimenpiteitä (tuomio 8.3.2011, Lesoochranárske zoskupenie, C-240/09, EU:C:2011:125, 45 kohta ja tuomio 13.1.2015, neuvosto ym. v. Vereniging Milieudéfensie ja Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht, C-401/12 P–C-403/12 P, EU:C:2015:4, 55 kohta).

- 59 Niinpä yksityiset eivät voi vedota suoraan Århusin yleissopimuksen 9 artiklan 3 kappaleeseen unionin tuomioistuimissa.
- 60 Kolmanneksi on huomattava joka tapauksessa, etteivät kantajat ole osoittaneet, että SEUT 263 artiklan neljäs kohta, sellaisena kuin unionin tuomioistuimet ovat sitä tulkinneet, olisi ristiriidassa Århusin yleissopimuksen 9 artiklan 3 kappaleen kanssa. On nimittäin itse asiassa niin, että kun Århusin yleissopimuksessa mainitaan ”yleisöön kuuluv[at], jotka täyttävät mahdolliset kansallisessa lainsäädännössä asetetut vaatimukset”, juuri yleissopimuksessa itsessään asetetaan oikeuksien, jotka sen 9 artiklan 3 kappaleessa on tarkoitus antaa yleisöön kuuluville, edellytykseksi se, että nämä täyttävät SEUT 263 artiklan neljännessä kohdasta johtuvat tutkittavaksi ottamisen kriteerit.
- 61 Tästä seuraa, että Århusin yleissopimusta koskevat kantajien argumentit on hylättävä.

Päätelmä kantajien asiavaltuudesta

- 62 Edellä esitetystä seuraa, ettei mitään riidanalaisen toimen säännöstä ole välittömästi sovellettava kantajiin siinä mielessä, että jossakin säännöksessä annettaisiin kantajille oikeuksia tai asetettaisiin näille velvollisuuksia. Niinpä riidanalaisella toimella ei ole mitään vaikutusta kantajien oikeusasemaan, joten edellytys, jonka mukaan toimi koskee kantajaa suoraan, sellaisena kuin se johtuu toisesta ja kolmannesta SEUT 263 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettuna kaltaisesta tilanteesta, ei täyty.
- 63 Riidanalaisesta toimeista ei ole osoitettu kantajille (ks. edellä 17 kohta), joten nyt kyseessä oleva kanne on jätettävä tutkimatta ilman, että olisi tarpeen käsitellä muita tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

Väliintulohakemukset

- 64 Työjärjestyksen 142 artiklan 2 kohdan mukaan väliintulo liittyy pääasian oikeudenkäyntiin ja se menettää tarkoituksensa muun muassa, jos kanne jätetään tutkimatta.
- 65 ECPA:n, Dow AgroSciencesin ja Dow AgroSciences Iberican väliintulohakemuksista ei siis ole enää tarpeen lausua.

Oikeudenkäyntikulut

- 66 Työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.
- 67 Koska kantajat ovat hävinneet asian, ne vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan ja ne velvoitetaan korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut tämän vaatimusten mukaisesti.
- 68 Työjärjestyksen 144 artiklan 10 kohdassa määrätään, että jos pääasian käsittely päätetään ennen väliintulohakemuksen ratkaisemista, väliintulohakemuksen tekijä ja varsinaiset asianosaiset vastaavat väliintulohakemukseen liittyvistä omista kuluistaan.
- 69 Tässä asiassa kantajat, komissio, ECPA, Dow AgroSciences ja Dow AgroSciences Iberica vastaavat siis omista kuluistaan, jotka liittyvät ECPA:n, Dow AgroSciencesin ja Dow AgroSciences Iberican väliintulohakemuksiin.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

- 1) **Kanne jätetään tutkimatta.**
- 2) **European Crop Protection Associationin (ECPA), Dow AgroSciences Ltd:n ja Dow AgroSciences Iberica SA:n väliintulohakemuksista ei ole enää tarpeen lausua.**
- 3) **Pesticide Action Network Europe (PAN Europe), Bee Life European Beekeeping Coordination (Bee Life) ja Unione nazionale associazionii apicoltori italiani (Unaapi) vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan ja ne korvaavat Euroopan komission oikeudenkäyntikulut.**
- 4) **PAN Europe, Bee Life, Unaapi, komissio, ECPA, Dow AgroSciences ja Dow AgroSciences Iberica vastaavat omista väliintulohakemuksiin liittyvistä kuluistaan.**

Annettiin Luxemburgissa 28 päivänä syyskuuta 2016.

E. Coulon
kirjaaja

H. Kanninen
jaoston puheenjohtaja